

PRVOSTUPŇOVÉ TRIEDENIE ÚDAJOV

Všetky údaje uvedené v tabuľkách sú v percentách

Počet respondentov: 1039

Zber údajov: 2.9. – 8.9. 2009

1. Členské krajiny EÚ poskytujú materiálnu pomoc a prenos vedomostí z rôznych odborov prostredníctvom programovej pomoci pre najchudobnejšie krajiny sveta, taktiež nazývané „rozvojové krajiny“. Táto pomoc je zameraná na zabezpečenie dlhodobého hospodárskeho, sociálneho a demokratického rozvoja týchto málo rozvinutých krajín, aby si dokázali zabezpečiť svoje potreby v budúcnosti samostatne. Takýto spôsob pomoci je nazývaný program rozvojovej spolupráce. Počuli, čítali ste v posledných 6 mesiacoch o programe rozvojovej pomoci poskytovanej Slovenskou republikou?

Áno	20,3
Nie	64,2
Nevie	15,6

2 Ak ste počuli, čítali, prosím stručne opíšte, o akú pomoc išlo. Spontánne odpovede. Možnosť viacerých odpovedí.

pomoc rozvojovým krajinám (Afrika, Afganistan, Srbsko, Keňa,...)	7,4
materiálna pomoc (dodávanie liekov, zdravotníckeho materiálu, potravín, lieky proti AIDS, darovanie šatstva, očkovanie proti HIV, zbierky oblečenia, materiálna pomoc)	5,4
finančná pomoc (darovanie peňazí, finančná pomoc, finančná zbierka, ...)	4,8
pomoc deťom (... v rozvojových krajinách, deťom v Afrike, pomoc pri štúdiu, deti v núdzi, pomoc hladujúcich deťom, ...)	3,4
humanitárna pomoc (humanitárna podpora, lekárska pomoc, vojenská pomoc, misionári, do Gruzínska – humanitárna pomoc, ...)	2,5
podpora vzdelávania (výstavba škôl, učitelia učia v Afrike, oprava škôl, podpora štúdia, adopcia detí na diaľku – podpora ich vzdelávania, ...)	2,4
pomoc pri prírodných nešťastiach (zbierka na pomoc pri zemetrasení, povodniach, Taliansko, Indonézia, zemetrasenie v Číne, záchrana ľudských životov ...)	2,0
zabezpečenie pitnej vody (kopanie studni v Afganistane, studne v Afrike, ...)	1,3
konkrétne nadácie, organizácie (Dobrá novina, Modrý gombík, Žltá narcis, Konto nádeje, linka dôvery, Unicef, Človek v ohrození, ...)	1,2
iné (pomoc ženám v Keni, budovanie mostov, oprava kultúrnych pamiatok, boj proti chudobe, kúpa výrobkov/minerálnej vody...)	0,9
nič konkrétne (pomáhame, počul o tom v médiách, bohaté štáty vždy podporovali chudobné krajiny, bolo to v rámci reklamy ...)	0,9
nevie, nepamätá sa	1,9
netýka sa – nepočul, nevie o programe rozvojovej pomoci	79,7

3. Z akého zdroja ste získali tieto informácie? Možnosť viacerých odpovedí.

	uviedol	neuviedol, netýka sa
televízia	16,2	83,8
tlač	10,5	89,5
rádio	8,5	91,5
internet	4,0	96,0
od priateľov, členov rodiny	3,5	96,5
z výstavy, plagátu, letáka	2,6	97,4
škola / univerzita	0,8	99,2
iný zdroj (akcie ÚŽS, SČK, JDS; aktivisti zbierali peniaze; v kostole; letáky, brožúry; list od nadácie; na kamarátovom zošite; poštou; priatelia; z fľaše v obchode; z listu; z minerálnej fľaše)	1,1	98,9

4. A myslíte si, že by Slovensko malo poskytovať takúto pomoc ľuďom v chudobných a menej rozvinutých krajinách?

rozhodne áno	19,2
skôr áno	51,0
skôr nie	15,6
rozhodne áno	4,5
nevie	9,8

5. Na lístku sú uvedené rôzne dôvody. Povedzte, ktoré dôvody poskytovania rozvojovej pomoci považujete Vy osobne za najdôležitejšie? Vyberte najviac tri. Možnosť viacerých odpovedí.

Potreba pomôcť ľuďom v núdzi	50,6
Potreba pomôcť deťom	43,3
Je to prostriedok boja proti chudobe	28,1
Zabraňuje hladomoru a šíreniu epidémií	23,0
Zlepšuje zdravotnú starostlivosť v rozvojových krajinách	22,8
Je to naša morálna povinnosť – v minulosti aj Slovensko dostávalo pomoc z vyspelejších krajín	19,5
Pomáha udržiavať mier a stabilitu v krízových regiónoch sveta	14,1
Vytvára to pozitívny obraz Slovenska v zahraničí	13,4
Poskytovanie lepšieho vzdelania pre ľudí v rozvojových krajinách	10,6
Je to povinný záväzok SR ako člena Európskej únie	9,6
Je to výhodné pre slovenské hospodárstvo / získame budúcich obchodných partnerov	8,1
Prináša impulzy pre ďalší ekonomický rast rozvojových krajín	7,0
Zmierňuje nelegálnu migráciu	4,4
Sme vyspelá krajina, ktorá si to môže dovoliť	3,4
Iné dôvody (tsunami, či ničivé tornáda; po živelnej pohrome; živelné pohromy)	0,3
ani jeden dôvod nie je dôležitý	5,2
Nevie	4,0

6. Existuje viacero spôsobov, ako môže Slovensko sprostredkovať pomoc ľuďom v rozvojových krajinách. Podľa vlastného uváženia, prosím, ohodnoťte účinnosť nasledujúcich spôsobov sprostredkovania rozvojovej pomoci.

1= rozhodne účinné

3= skôr neúčinné

2= skôr účinné

4= rozhodne neúčinné

9= nevie

		1	2	3	4	9
A.	poskytovať malé granty slovenským mimovládny organizáciám na realizáciu konkrétnych projektov v rozvojových krajinách	10,8	42,7	22,0	8,8	15,7
B.	poskytnúť finančnú podporu slovenským súkromným podnikateľom a firmám na podobný účel (projekty v rozvojových krajinách)	7,0	30,0	29,5	18,6	15,0
C.	odvádzať finančné príspevky veľkým medzinárodným organizáciám ako je UNICEF, Červený kríž a pod.	28,0	44,1	12,0	4,4	11,5
D.	poskytovať finančné prostriedky miestnym organizáciám v rozvojových krajinách, ktorým je pomoc určená (MVO, súkromné firmy)	7,6	34,7	27,0	13,1	17,6
E.	poskytovať finančné dotácie priamo vládam krajín, ktorým je pomoc určená	8,7	34,1	22,9	17,9	16,4
F.	*Aký iný spôsob je účinný?	3,4	2,0	-	-	94,6

***Iné uvedené spôsoby:**

adopcia detí na diaľku - dostanú stravu a vzdelanie cez charitu a cirkevné organizácie
 cielene človeku alebo škole
 dať peniaze priamo deťom, nemocniciam
 dávať financie priamo dotyknej osobe v rozvojovej krajine
 dodávka potravín a pitnej vody, šatstvo
 donútiť vlády určitých krajín sprístupniť ohrozené oblasti aj vojensky
 dopraviť pomoc na miesto určenia
 doviesť im potraviny-obilie, múku
 ísť na miesto a osobne im odovzdať
 ísť na misiu a pomáhať
 konkrétna pomoc, nie finančná, na konkrétne miesto
 konkrétne materiálne skutky - napr. výstavba škôl, nemocníc
 konkrétnym dedinám
 malo by to byť rozdané tým, osobne čo to potrebujú
 materiálna pomoc (naturálie)
 miestnou základňou, ktorá zorganizuje miestnych ľudí
 misionárom pracujúcim v postihnutých oblastiach
 misionárska práca
 možno by bolo dobré, ak by dotyčná krajina, teda miestna organizácia v nej, vypracovala plán
 nech nájdu správny spôsob-kompetentní
 organizovať zbierky šatstva, deky
 osobným odovzdávaním
 pomáhať priamo tam, kde je to potrebné dostupným spôs.
 pomoc dobrovoľníkov
 pomoc napríklad v postihnutej oblasti priamo samospráve a vyčleniť finančnú čiastku na hlavu
 posielat' lieky a zdravotné potreby

posielat' vlastných odborníkov
 poskytnúť potraviny, knihy, zdravotný materiál apod., nie financie
 poskytovať pomoc priamo ohrozeným domácnostiam
 prenechať podporu na EÚ, aj tak sa tam zo Slovenska odvádza časť peňazí
 priame odovzdávanie do krajín
 priamo do krajiny vyslať odborníkov a materiálnu pomoc-lieky
 priamo ľuďom, ktorí pomoc potrebujú
 priamo pomoc doručiť ľuďom na miesto
 priamo pomôcť rodinám v ohrození alebo vozit' lieky a potraviny
 priamo rodinám, aby sa nezneužívala pomoc
 priamo tam, kam patria
 priamo tomu človeku, čo to potrebuje
 prijímať zahraničných študentov
 propagovať a ukazovať výsledok konkrétnej pomoci cez TV
 robiť zbierky medzi obyvateľmi cez cirkev, charity
 ťažko hľadať ľudí, ktorí to potrebujú, lebo ak to rozdeľuje vláda alebo proste niekto, je tu priesto
 v médiách zverejniť ako a s kým bola sprostredkovaná pomoc
 vycestovaním odborníkov na miesta kde to treba
 vycestujeme sami
 vysielaním pedagógov, lekárov, odborníkov
 vyslať od nás odborníkov
 vyškoliť pomocníkov
 vzdelanie
 zabezpečením stability v týchto krajinách
 zabezpečiť, aby sa pomoc dostala tam, kde je to naozaj potrebné

7. Mala by - podľa Vášho názoru - smerovať rozvojová pomoc Slovenska do nasledujúcich krajín alebo regiónov?

1= rozhodne áno

3= skôr nie

2= skôr áno

4= rozhodne nie

9= nevie

		1	2	3	4	9
A.	Západný Balkán – Srbsko, Bosna a Hercegovina, Macedónsko; Albánsko	5,1	30,5	32,8	17,2	14,5
B.	bývalé sovietske republiky vo východnej Európe – Ukrajina, Bielorusko, Moldavsko	4,5	27,2	35,6	19,0	13,7
C.	bývalé sovietske republiky v Strednej Ázii a na Kaukaze (Kazachstan, Kirgizsko, Tadžikistan, Uzbekistan, Gruzínsko)	4,1	30,3	35,2	16,4	13,9
D.	Afganistan	8,1	34,5	28,0	17,0	12,4
E.	Africké krajiny (Sudán, Etiópia, Keňa)	30,3	48,1	7,3	5,3	9,0
F.	Ázia (Mongolsko, Vietnam, Kambodža)	9,9	36,3	27,9	12,5	13,4
G.	Latinská Amerika (Kuba)	4,9	25,3	34,4	20,5	14,8
H.	*iné krajiny/regióny (tie čo to potrebujú, kde ľudia umierajú od hladu, prírodné katastrofy, krajina postihnutá nejakou živelnou pohromou, tam, kde je to najpotrebnejšie, apod.)	0,9	0,7	-	-	98,4

8. Rozvojová pomoc malých krajín ako je Slovensko môže byť účinnejšia, pokiaľ sa zamerajú na zúžené témy a oblasti, v ktorých môžu poskytnúť vlastnú expertízu. Podľa Vášho názoru, v ktorých z nasledujúcich oblastí môže Slovensko najviac pomôcť rozvojom krajínám? Vyberte najviac tri. Možnosť viacerých odpovedí.

v zlepšení systému zdravotnej starostlivosti	63,0
v zlepšení systému školstva a vo vzdelávaní	51,1
v oblasti prevencie konfliktov a povojnovej obnovy krajiny	29,6
v rozvoji poľnohospodárstva	24,9
v budovaní technickej infraštruktúry	22,0
v oblasti ochrany životného prostredia	18,7
v podpore demokratických a ekonomických reforiem	14,9
v podpore rozvoja občianskej spoločnosti	12,3
v inej oblasti: kvalita života; náboženskej; obnovenie po živ. pohrome; pomoc deťom; potraviny a vodu; v obnove krajiny po katastrofách; voda a potraviny)	0,7
V žiadnej z oblastí (Slovensko nemá čo ponúknuť)	7,5
Nevie	7,2

9. Na rozvojovú pomoc existujú rozličné názory. Prečítam Vám teraz viacero výrokov na túto tému. Povedzte mi, prosím, do akej miery súhlasíte alebo nesúhlasíte s nasledujúcimi výrokmami.

- 1= úplne súhlasím
 2= skôr súhlasím
 3= skôr nesúhlasím
 4= vôbec nesúhlasím
 9= nevie

		1	2	3	4	9
A.	Je morálnou povinnosťou vyspelých krajín pomáhať rozvojovým krajinám.	33,0	51,3	8,6	2,3	4,8
B.	Rozvojová pomoc je potrebná iba v prípade katastrof a nečakaných udalostí (vo forme humanitárnej pomoci).	15,5	27,8	35,7	16,8	4,3
C.	Rozvojová pomoc vôbec nie je potrebná.	2,0	8,5	37,0	46,4	6,1
D.	Vláda SR a Ministerstvo zahraničných vecí SR dostatočne informujú verejnosť o vynakladaní verejných prostriedkov na rozvojovú pomoc.	1,5	18,7	37,1	28,8	13,9
E.	Rozvojová pomoc sa nedostane k ľuďom v cieľových krajinách, ktorí ju naozaj potrebujú.	16,3	45,6	19,7	3,6	14,7
F.	Rozvojová pomoc by mala byť viac orientovaná na systematický rozvoj miestnej ekonomiky, nie iba na poskytovanie jednorázových dávok pomoci.	19,5	51,1	11,7	2,7	15,0
G.	Rozvojová spolupráca predovšetkým pomáha slovenským firmám nájsť nové trhy pre svoje služby a výrobky.	6,1	38,5	27,2	7,2	20,9
H.	Korupcia v rozvojových krajinách je najdôležitejším dôvodom, prečo sa pomoc nedostane k tým, ktorí ju potrebujú.	32,0	41,2	10,8	1,9	14,1
I.	Keďže svetová finančná kríza oveľa tvrdšie postihuje práve najchudobnejšie krajiny, treba im zvýšiť aj rozvojovú pomoc a pomôcť im zmierniť negatívne dôsledky.	13,7	46,1	22,1	4,5	13,6
J.	Problémy v chudobnejších krajinách ovplyvňujú aj život ľudí na Slovensku.	8,8	33,4	32,4	8,8	16,7
K.	Finančné prostriedky na projekty rozvojovej pomoci sú rozdeľované transparentne a férovo.	2,0	16,5	35,7	20,4	25,4
L.	Rozvojová pomoc sa realizuje na úkor životných podmienok ľudí na Slovensku.	9,6	31,9	35,2	8,1	15,3
M.	Keďže svetová finančná kríza zhoršuje ekonomickú situáciu vyspelejších krajín ako je SR, nemôžeme si teraz dovoliť ani finančné príspevky na rozvojovú pomoc.	12,8	35,6	29,6	5,7	16,3

10. Do akej miery veríte tomu, že rozvojová pomoc, ktorú Slovensko poskytuje rozvojovým krajinám, je naozaj účelne využitá a prispieva k zlepšeniu života tamajších ľudí, hospodárstva a spoločnosti?

Úplne tomu veríte	3,6
Skôr tomu veríte	38,6
Skôr tomu neveríte	35,0
Vôbec tomu neveríte	13,9
Nevie	8,9

11. Slovenská republika poskytla v roku 2008 oficiálnu rozvojovú pomoc vo výške 64,8 mil. Eur (vrátane príspevku do rozvojového fondu EÚ a odpustenia starých dlhov), čo predstavuje 0,102% hrubého domáceho produktu našej krajiny. Pre porovnanie, Česká republika poskytla v tomto období rozvojovú pomoc vo výške 146 mil. Eur, čo je 0,110% z jej HDP. Staré členské krajiny EÚ poskytujú na rozvojové účely zväčša niekoľkonásobne vyšší podiel svojho HDP.

Podľa Vášho názoru, poskytuje dnes Slovensko dostatočný alebo nedostatočný objem peňazí na rozvojovú pomoc vzhľadom na svoje ekonomické možnosti?

rozhodne nedostatočný objem peňazí	2,5
skôr nedostatočný objem peňazí	11,3
presne toľko, koľko by malo	38,7
skôr priveľký objem peňazí	20,3
rozhodne priveľký objem peňazí	8,8
Nevie	18,5

12. Slovensko v rámci záväzkov ako členská krajina EÚ súhlasilo pravidelne navyšovať finančné prostriedky na rozvojovú pomoc. Podľa výkazov Ministerstva zahraničných vecí SR naša celková rozvojová pomoc za rok 2008 v prepočte na obyvateľa dosiahla 12,08 eur, čo predstavuje asi 1 euro na obyvateľa na mesiac. Ak by to záviselo od Vás, súhlasili by ste s tým, aby slovenská vláda zvýšila tento príspevok na pomoc rozvojovým krajinám o 10 centov teda na 1,10 eura mesačne v prepočte na obyvateľa?

áno, súhlasil/a by som so zvýšením dokonca aj o viac ako 10 centov (na viac ako 1,10 euro za mesiac)	13,2
áno, súhlasil/a by som so zvýšením presne o 10 centov (presne na 1,10 euro za mesiac)	21,3
áno, súhlasil/a by som so zvýšením, ale o menej ako 10 centov (na menej ako 1,10 euro za mesiac)	9,5
nie, nesúhlasil/a by som so zvýšením	39,1
nevie	16,9

13. Každý z nás môže nejakým spôsobom pomôcť rozvojovým krajinám. Prispeli ste Vy osobne finančne do verejnej zbierky alebo Vaším časom (dobrovoľníckou prácou) na pomoc ľuďom v rozvojových krajinách?

Áno	27,7
Nie	61,9
Nevie	10,4

14. Ak áno, upresnite, prosím, ako. Spontánne odpovede. Možnosť viacerých odpovedí.

finančne (verejná zbiera, odoslanie čiastky z platu, na ulici, dal som finančný príspevok, peňažný dar, zbierka v škole, do pokladničky na ulici, ...)	15,9
dobrovoľnícka práca (odpracovanie brigád, dobrovoľnícka pomoc, pomoc pri organizovaní zbierok, chodím variť pre bezdomovcov, ...)	2,0
vecné zbierky (oblečenie, šatstvo, obuv, darovala som šatstvo, zber použitého šatstva, jedlo, ...)	2,6
pomoc pre deti (pomoc africkým deťom, príspevky pre deti, Deti v núdzi, školy pre deti, ...)	2,3
„Dobrá novina“ – prispievam na Dobrú novinu (pozval som si koledníkov, príspevky na Dobrú novinu, ...)	1,3
cirkevný príspevok (v kostole – do pokladničky, cirkevná zbierka, finančná zbierka v kostole, zbierky na misie, ...)	1,8
konkrétne nadácie/organizácie (Unicef, Červený kríž, Človek v ohrození, Magna, zbierka Margarétka, ...)	4,1
kúpou výrobku (kúpila som kávu, pohľadnicu Unicef, ceruzku u Unicefu, knihu o Tibete, kúpou narcisu, kúpou potravinových výrobkov, kupujem darčeky – kalendáre, minerálku Budiš, ...)	3,3
darcovské sms / podporujem telefonátmi	2,4
iné (darovanie krvi, pomoc na výstavbu hospicu, pomoc obetiam zemetrasenia, pitná voda, studne, ...)	0,8
nepamätá sa	1,4
netýka sa – neprispel, nevie do verejnej zbierky na pomoc ľuďom v rozvojových krajinách	72,3

Údaje o respondentoch**R1. POHLAVIE**

Muž	47,9
Žena	52,1

R2. VEK

18 – 24 rokov	14,2
25 - 34 rokov	21,2
35 – 44 rokov	17,2
45 – 54 rokov	18,5
55 – 64 rokov	13,7
65 a viac rokov	15,2

R4. VZDELANIE /najvyššie ukončené/

základné	23,7
stredoškolské bez maturity (vyučení/á)	31,5
stredoškolské s maturitou	34,2
vysokoškolské	10,6

R5. NÁRODNOSŤ

Slovenská	86,4
Maďarská	10,2
Iná	3,4

R6. HLAVNÉ ZAMESTNANIE /pracovná činnosť, z ktorej má respondent rozhodujúci príjem peňazí/

nequalifikovaný alebo pomocný (manuálny) pracovník v poľnohospodárstve, priemysle, v službách	5,7
kvalifikovaný manuálny pracovník (remeselník, opravár, obsluha strojov a zariadení, pestovateľ/chovateľ...)	16,1
prevádzkový alebo obsluhujúci pracovník v službách a obchode (predavač, kaderník, vodič, kuchár, opatrovateľ, SBS...)	10,6
nižší administratívny pracovník, úradník (sekretárka, účtovník, prepážkový pracovník – na pošte, v banke...)	7,8
výkonný odborný pracovník (zdravotník/zdravotná sestra, vychovávateľ, technik, odborný referent, colník...)	7,1
tvorivý (vysokoškolsky vzdelaný) odborný pracovník (lekár, pedagóg, právnik, vedec, analytik, informatik, umelec...)	4,5
riaditeľ firmy/podniku, námestník, vysoký štátny úradník, politik, armádny veliteľ	0,1
samostatne ekonomicky činný (podnikateľ, živnostník) bez zamestnancov	5,3
samostatne ekonomicky činný (podnikateľ, živnostník) so zamestnancami	1,4
dôchodca	23,6
študent	7,7
v domácnosti alebo na materskej/rodičovskej dovolenke	3,0
nezamestnaný	7,1

R7. POČET ČLENOV DOMÁCNOSTI

jeden	11,2
dvaja	24,6
traja	24,8
štyria	25,7
päť a viac	13,7

R10. RODINNÝ STAV

slobodný/-á	27,1
ženatý/ vydatá	56,9
rozvedený/-á	4,3
vdova/ vdovec	8,6
druh/ družka	3,1

R11. ČISTÝ MESAČNÝ PRÍJEM DOMÁCNOSTI

do 15 000 Sk (do 497 €)	15,6
15 001 – 20 000 Sk (498 – 663 €)	16,4
20 001 – 25 000 Sk (664 – 829 €)	16,3
25 001 - 30 000 Sk (830 – 995 €)	12,3
30 001 – 35 000 Sk (996 – 1161 €)	10,8
35 001 Sk a viac (1162 € a viac)	22,1
nevie, nechce uviesť	6,4

R12. POČET OBYVATEĽOV OBCE

menej ako 2 tisíc obyv.	29,9
2 – 5 tisíc obyvateľov	13,9
5 - 20 tisíc obyvateľov	15,5
20 - 50 tisíc obyvateľov	15,7
50-100 tisíc obyvateľov	12,3
Bratislava, Košice	12,6

R13. KRAJ

Bratislavský	11,6
Trnavský	10,3
Trenčiansky	11,5
Nitriansky	13,2
Žilinský	12,9
Banskobystrický	12,3
Prešovský	14,3
Košický	13,9